

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

«Аналіз бізнес-процесів в системі управління»

(назва магістерської програми)

на тему: «Обліково-аналітичне забезпечення формування та управління
власним капіталом на прикладі ПрАТ «Одеський коньячний завод»»

(назва теми)

Виконавець:

студент обліково-економічного факультету

Голдан Людмила Анатоліївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Волкова Ніна Анатоліївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗКРИТТЯ ПОНЯТТЯ «ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ»	7
1.1.Сутність та значення поняття «власний капітал».....	7
1.2.Складові елементи власного капіталу та їх характеристика.....	16
1.3.Фінансова звітність як інформаційне джерело руху власного капіталу	30
РОЗДІЛ 2. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ПРАТ «ОДЕСЬКИЙ КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД» ..	35
2.1.Облік формування і використання зареєстрованого капіталу	35
2.2.Облік капіталу у дооцінках, додаткового капіталу та резервного капіталу	46
2.3.Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).....	51
2.4.Методика проведення аудиту власного капіталу.....	53
2.5.Організація та проведення аудиту власного капіталу на досліджуваному підприємстві.....	64
2.6.Автоматизація обліку елементів власного капіталу.....	70
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ НА ПРАТ «ОДЕСЬКИЙ КОНЬЯЧНИЙ ЗАВОД»	75
3.1.Аналіз динаміки розвитку виноробної газузі в Україні	75
3.2.Аналіз основних показників діяльності підприємства	85
3.3.Аналіз складу, структури та динаміки власного капіталу підприємства.....	92
3.4.Аналіз ефективності використання власного капіталу підприємства	102
3.5.Пошук резервів ефективності управління власним капіталом на основі кореляційно-регресійного аналізу.....	108
ВИСНОВКИ	112
Список використаних джерел	119
Додатки	128

ВСТУП

Актуальність теми. Управління власним капіталом пов'язано не тільки із забезпеченням ефективного використання вже накопиченої його частини, але й з формуванням власних фінансових ресурсів, які забезпечують майбутній розвиток підприємства. Саме тому увагу багатьох дослідників привертають проблеми формування власного капіталу підприємства.

Для ефективного управління власним капіталом економісти повинні володіти достовірною інформацією про розмір та склад власного капіталу підприємства.

Потреба адекватного відображення економіко-правового змісту змін, що відбувалися на підприємствах, стимулювала науковий пошук в переосмисленні окремих облікових категорій, зокрема «власний капітал», «зобов'язання», «активи».

Одним із пріоритетних завдань бухгалтерського обліку є достовірне та повне відображення в ньому та розкриття в фінансовій звітності прав власників. Важливу роль в удосконаленні обліку прав власників мають дослідження сутності на змісту категорії «власний капітал», подальшого розвитку його концепцій, підходів до класифікації видів та врахування досвіду облікового відображення даного об'єкта за кордоном.

Власний капітал виступає одним із найважливіших об'єктів фінансового та управлінського обліку, які є основою інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Він є також об'єктом фінансового аналізу підприємства.

Не зважаючи на значні напрацювання зазначених вчених, залишається не мало питань, які потребують більш детального вивчення. Досить дискусійним є питання економічної сутності та класифікації категорії «власний капітал». У зв'язку з цим гостро стоїть проблема методики обліку складових власного капіталу в різних господарських товариствах, підвищення аналітичності інформації про власний капітал в документах та категорії «власний капітал» і

міжнародного досвіду облікового відображення складових власного капіталу на підприємстві.

За ринкових умов господарювання успіх будь-якого суб'єкта господарювання, незалежно від форми власності та виду діяльності, багато в чому залежить від правильного вибору джерел формування, напрямів розподілу й використання капіталу, що знаходиться у розпорядженні підприємства. Це зумовлює необхідність правильного розуміння змісту і специфічних особливостей капіталу, його адекватного відображення в бухгалтерському обліку.

У сучасних умовах господарювання фактор виробництва «капітал» виступає як виробничий і інвестиційний ресурс, джерело доходу, об'єкт управління і чинник формування фінансових результатів підприємства. Актуальність даної теми пов'язана з тим, що від наявності чи відсутності необхідних власних фінансових ресурсів залежить у кінцевому результаті можливість функціонування підприємства, його конкурентоспроможність та фінансовий стан. Тому дана тема потребує уваги управлінців підприємства.

Мета магістерської дипломної роботи. Метою роботи є дослідження обліково-аналітичних аспектів формування та управління власним капіталом.

Виходячи з мети дипломної роботи поставлені наступні завдання:

- розкрити теоретичні та практичні аспекти обліку та аудиту власного капіталу;
- проаналізувати діючу систему обліку і аудиту власного капіталу на досліджуваному підприємстві;
- провести економічний аналіз ефективності управління та використання власного капіталу та його структури;
- провести економіко-математичне моделювання та надати рекомендації щодо покращення управління власним капіталом.

Об'єктом дослідження є відображення в обліку наявності і руху власного капіталу ПрАТ «Одеський коньячний завод».

Основними видами діяльності підприємства є виробництво виноградних

вин, дистиляція, ректифікація та змішування спиртних напоїв, роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах, оптова торгівля напоями та діяльність музею.

Предметом дослідження є формування та управління власним капіталом досліджуваного підприємства.

Інформаційна база дослідження. Законодавчі та нормативні документи України, Міжнародні стандарти фінансової звітності, Міжнародні стандарти аудиту, праці вітчизняних і закордонних вчених з питань обліку, аудиту і аналізу власного капіталу, навчальні посібники, спеціалізовані періодичні видання, дані Державної статистики України, Міністерства Фінансів України, а також ресурси всесвітньої мережі Інтернет. Практичну інформацію було отримано з даних обліку, аналізу та аудиту на досліджуваному підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод».

Методи дослідження. Для дослідження мети дипломної роботи були застосовані такі загальнонаукові методи: аналіз і синтез, індукція і дедукція, спостереження, порівняння, вимірювання, абстрактно-логічний метод, метод причинно-наслідкового зв'язку, обробка даних та графічний метод. Також були використані методи фінансового аналізу, такі як горизонтальний та вертикальний аналіз, аналіз відношення показників, факторний аналіз. Пошук резервів ефективності власного капіталу було досягнуто за допомогою економіко-математичного методу – кореляційно-регресивного аналізу.

Наукова новизна полягає в розробці рекомендацій щодо вдосконалення механізму управління процесами формування та використання власного капіталу з боку удосконалення обліку на підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод» та мобілізації виявлених резервів за допомогою економічного аналізу, які сприяють підвищенню ефективності управління власним капіталом.

Публікації та апробація результатів дослідження. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 4 статті та тези двох конференцій та доповіді на них: «Прогнозування рівня обсягу продажів підприємства» // Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки №13(1). Луцьк

– 2017; «Аналітичні підходи до управління власним капіталом на підприємстві»
// Приазовський економічний вісник випуск 2(02) Запоріжжя - 2017; «Питання
управлінського аналізу ефективності власного капіталу //Збірник науково-
практичних статей. Одеський національний економічний університет.
Обліково-економічний факультет (кафедри економічного аналізу). – 2018;
«Аналіз динаміки розвитку виноробної галузі в Україні» // Збірник науково-
практичних статей. Одеський національний економічний університет.
Обліково-економічний факультет (кафедри економічного аналізу). – 2018;
«Обліково-аналітичні аспекти управління власними капіталом» // Збірник тез
доповідей підсумкової студентської конференції обліково-економічного
факультету «Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в
Україні». Одеський національний економічний університет. – 2017; .
Порівняльна характеристика поняття «власний капітал» за національними та
міжнародними стандартами бухгалтерського обліку// Напрямки розвитку обліку,
контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Тези доповідей II
Міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції (Стан,
тенденції та перспективи розвитку обліку та звітності). Одеський національний
економічний університет. Обліково-економічний факультет. – 2017.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження обліково-акономічного запеспечення формування та управління власним капіталом були виявлено наступне:

– Капітал - одна з найбільш використовуваних економічних категорій. Він є базою створення і розвитку підприємства й у процесі функціонування забезпечує інтереси держави, власників і персоналу. Будь-яка організація, що веде виробничу чи іншу комерційну діяльність повинна мати визначений капітал, що представляє собою сукупність матеріальних цінностей і коштів, фінансових вкладень і витрат на придбання прав і привілеїв, необхідних для здійснення його господарської діяльності. Тому питання пов'язані з капіталом є завжди актуальними. Проведене дослідження показало що існують різні точки зору щодо його визначення.

– З однієї сторони, капітал підприємства характеризує загальну вартість засобів у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, інвестованих у формування його активів. При цьому характеризується напрямком вкладення засобів. З іншого боку, якщо розглядати джерела фінансування, можна відзначити, що капітал – це можливість і сукупність форм мобілізації фінансових ресурсів для одержання прибутку. Отже, власний капітал - це сукупність власних фінансових ресурсів підприємства, відображена в першому розділі пасиву бухгалтерського балансу, і належать йому на правах власності, господарського ведення та повного розпорядження. Наведене визначення власного капіталу не єдине, але найбільш повне.

– Бухгалтерський облік власного капіталу починається з моменту реєстрації підприємства в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України і припиняється в день вибуття підприємства з Державного реєстру в результаті завершення діяльності, банкрутства, реорганізації. Та регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову

звітність», Законом України «Про акціонерні товариства» та Господарським Кодексом України.

– На протязі останніх років в Україні відбувається реформування системи бухгалтерського обліку, шляхом наближення НПСБО до МСФЗ, з метою полегшення співпраці вітчизняних підприємств з іноземними партнерами. З Відповідно до змін, внесених Наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013, в Україні змінена структура власного капіталу. Відображення інформації про власний капітал в Україні принципово не відрізняється від міжнародних стандартів. Це зумовлено тим, що при формуванні Положень (стандартів) бухгалтерського обліку фахівці керувалися МСФЗ. Відповідно до МСФЗ у звітності дещо звужений склад власного капіталу, так як вони носять рекомендаційний характер. У МСФЗ статті власного капіталу є згрупованими, а в Україні П(С)БО – деталізовані, що дає змогу в звітності чітко відображати складові власного капіталу.

Об'єктом дослідження магістерської роботи є ПрАТ «Одеський коньячний завод». Підприємство - ПрАТ «Одеський коньячний завод» зареєстровано Реєстраційною службою Одеського міського управління юстиції 26.12.2002 р. за адресою: 65002, м. Одеса, вул. Мельницька, 13. Підприємство функціонує згідно зі Статутом є юридичною особою, має самостійний баланс, печатку, розрахунковий рахунок в ПАТ «Південний» МФО 328209, здійснює свою господарську діяльність на основі повного господарського розрахунку, самоокупності та самофінансування, має відокремлене майно у вигляді основних і оборотних засобів.

Підприємство є юридичною особою за законодавством України - у формі приватного акціонерного товариства. З 2001 року «Одеський коньячний завод» ввійшло у крупний холдинг, яке об'єднало його з заводом «Хортиця», ООО ТД «Мегаполіс».

Підприємство працює під брендом «Шустов» та розливає продукцію під торговими марками: «Ореанда», «Коктебель», «Шустов» («Одеса», «Чайка», «Десна», «Аркадія», «Ювілейний», «ESTEWSOP», «ESTEVSOP», «ESTEXO»,

«Золотий Дюк»).

Виноробна галузь є перспективним напрямком розвитку економіки України, що обумовлено сприятливими ґрунтово-кліматичними умовами і достатньою забезпеченістю трудовими та іншими ресурсами. Проте, на сьогодні стабільній та ефективній роботі виноробних підприємств перешкоджає численна кількість проблем, серед них: загальний кризовий стан економіки країни, низька забезпеченість сировиною переробних заводів, порушення паритетних взаємовідносин виробників сировини та виноробних підприємств, висока конкуренція, незахищеність вітчизняного виробника, відсутність належної підтримки з боку держави, низька якість виробленої продукції тощо.

Сучасна ситуація на ринку вина України характеризується такими особливостями: виробництво виноградного вина в Україні з кожним роком значно скорочується, що пов'язано з кризовими явищами в економіці країни.

На підприємстві ПрАТ «Одеський коньячний завод» облік власного капіталу та його структурних елементів ведеться згідно законодавчої бази.

За аналізований період зареєстрований капітал ПрАТ «Одеський коньячний завод» не змінювався. Сума статутного капіталу на ПрАТ «Одеський коньячний завод» складає 90594 тис.грн. Статутний капітал поділено на 362 376 000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 25 копійок кожна, які розподіляються між акціонерами, при чому 95,19 % акцій належать іноземній компанії ГЛОБАЛ СПІРІТ АМГ ТРЕЙДІНГ ЛТД місцезнаходження якої у Кіпрі. Розрахункова вартість чистих активів (141391 тис.грн.) більше скоригованого зареєстрованого капіталу (90594 тис.грн.). Це відповідає вимогам статті 155 п.3 Цивільного кодексу України.

У минулих роках ПрАТ «Одеський коньячний завод» отримувало чистий збиток. Проте у 2016 році ситуація покращилась та підприємство отримало чистий прибуток, проте його не вистачило для покриття непокритого збитку минулих років.

Негативним моментом є те, що на підприємстві резервний капітал не досягає рекомдованого значення що є порушенням законодавства. Відповідно

до статті 19 Закону України «Про акціонерні товариства» акціонерне товариство має право формувати резервний капітал у розмірі не менше, ніж 15 відсотків зареєстрованого капіталу товариства шляхом щорічних відрахувань від чистого прибутку товариства або за рахунок нерозподіленого прибутку.

На ПрАТ «Одеський коньячний завод» облік автоматизований завдяки таким програмам як: «1С Підприємство 8.2» та М.Е.Дос». Ефективність роботи бухгалтера, аналітика та управління на підприємстві суттєво підвищується завдяки засобам інформатизації та автоматизації документообігу, які дозволяють оперативно накопичувати відповідні бази даних про наслідки господарської діяльності та використання їх для формування, редагування і друку вихідних документів, квартальних і річних звітів, а також надавати інформаційні послуги відповідним організаціям, системі управління щодо ефективності роботи, підвищувати ефективність праці аудиторів, ревізорів. Але були виявлені наступні неточності:

- був знайдений документ, оригінал якого є в наявності, проте у базі 1С його немає. Було перераховано гроші за куплений папір, який передано у бухгалтерію;

- завищення адміністративних витрат та заниження інших витрат операційної діяльності. Виявлено у акті-приймання передачі основних засобів, що витрати за куплений холодильник для кухні персоналу заводу від магазину були віднесені в рахунок адміністративних витрат.

Недоліки, що були виявлені не впливають на дані фінансової звітності, але щоб запобігти суттєвих недоліків ведення обліку в майбутньому курівництву рекомендовано:

- постійно підвищувати рівень професійних знань персоналу бухгалтерії в області експлуатації автоматизованих систем обліку та удосконалення нормативно-правових знань, необхідних для правильного, своєчасного та повного відображення фактів господарських операцій;

- посилити контроль персоналу бухгалтерії за правильністю заповнення реквізитів первинних документів;

– розробити систему внутрішньої звітності про капітал, дані про вилучені акції за номіналом та за фактичною (ринковою) ціною, звітність переоцінки необоротних активів, звіт про резервний капітал. Форми внутрішньої звітності мають бути побудовані таким чином, щоб спрогнозувати структуру власного капіталу та не допустити порушення у формуванні та структурі власного капіталу. Забезпечення такою інформацією дає змогу керівництву простежити за джерелами формування власного капіталу, виявити прострочені платежі неоплаченого капіталу.

Комплексний аналіз власного капіталу дозволив зробити такі висновки та пропозиції:

– аналіз типу фінансової стійкості показав, що підприємство за аналізований період має третій тип – нестійкий (передкризовий) фінансовий стан, коли джерелом покриття витрат крім власних коштів є довгострокове та короткострокове кредитування. У підприємства спостерігається нестабільна платоспроможність і необхідність використання додаткових коштів. Варто підвищити існуючий рівень фінансової стійкості до більш позитивного рівня. Задля збільшення власних обігових коштів необхідно вдатися до емісії акцій підприємства у відкритий продаж та активізувати резерви зростання прибутку від основної операційної діяльності шляхом зміни структури реалізованої продукції в бік збільшення найбільш рентабельних виробів. Управлінському персоналу підприємства розрахувати мінімально необхідну суму грошових коштів на рахунку, та підтримувати її кількість на протязі виробничого циклу, що була можливість розрахуватися з постачальниками сировини, та послуг;

– коефіцієнт фінансового ризику збільшується за аналізований період, це означає, що в даний момент кредиторська заборгованість негативно впливає на діяльність підприємства. Аналіз відносних показників фінансової стійкості підприємства показав, що спостерігаються тенденції до незначного покращення фінансової стійкості підприємства. Задля збільшення власних обігових коштів необхідно вдатися до зменшення витрат та активізувати резерви зростання прибутку від основної операційної діяльності шляхом зміни структури

реалізованої продукції в бік збільшення найбільш рентабельних виробів. Також намагатися зменшити вплив кредиторської заборгованості на діяльність підприємства;

– зберегти тенденцію до збільшення нерозподіленого прибутку. Це можливо зробити за допомогою оптимізації всіх витрат підприємства, а саме раціонально використовувати матеріальні ресурси, не допускати понад нормативних залишків матеріальних ресурсів на складі, дотримуватися ритмічності поставок сировини і матеріалів та дотримуватись всього ланцюга технологічного процесу з тим, щоб не допускалась перевитрата матеріальних ресурсів на одиницю продукції; знаходити більш вигідних постачальників, а також дотримуватись ритмічності виробничого процесу, підвищувати продуктивність праці виробничих робітників, щоб встановити відповідність темпів росту продуктивності праці темпам росту оплати праці, при цьому прагнути до того, щоб перші випереджали другі, ефективно використав робочий час, переглянути структуру інших витрат операційної діяльності, інших витрат, які збільшились більш ніж у 3 рази;

– станом на 1 січня 2016 року аналіз показав, що на підприємстві резервний капітал не досягнув рекомендованого значення у 15% від власного капіталу. Власний капітал ПрАТ «Одеський коньчний завод» є чутливим до «форс-мажорних» обставин і має високий рівень ризику втрати. Для підвищення ступеня захисту власного капіталу підприємству необхідно створити резервний капітал згідно законодавчої бази;

– ефект виробничого левериджу показує, що у 2016 році чутливість прибутку зросла, це свідчить про підвищення виробничого ризику. Рекомендується: переглянути собівартість продукції, по можливості знизити її розмір, так як у звітному році було сильне збільшення змінних витрат, але у відносному вираженні зменшились, це зіграло позитивний аспект; зменшити витрати на покупку сировини, шляхом пошуку нових шляхів покупки за меншу ціну, але не в збиток якості продукції на підприємстві; також необхідно знижувати постійні витрати як у абсолютному, так і у відносному вираженні;

– оскільки величина ефекту фінансового важеля мають негативне значення підприємству рекомендується не залучати кошти, так як наступне залучення невиправдане;

– для того, щоб знизити ризик ліквідності та загрозу настання кризи платоспроможності, підприємству рекомендується слідкувати за вчасним погашення кредиторської заборгованості, термін погашення дебіторської заборгованості повинен бути меншим за термін погашення кредиторської заборгованості, слідкувати за тим, щоб період обороту запасів був менше, ніж період обороту кредиторської заборгованості, так з'являться вільні грошові кошти. Збільшити оборотність можна шляхом збільшення чистого доходу та зменшення запасів. Перше можна зробити за допомогою збільшення обсягу реалізації. З метою збільшення обсягу продаж підвищити ефективність виробничого процесу, задіяти всі фактора, як внутрішні, так і зовнішні, що сприяють збільшенню обсягу виробництва, при цьому суворо слідкувати за виконанням всіх договірних зобов'язань за умовами поставки продукції з метою недопущення залишків готової продукції на складі. Збільшити обсяг виробництва можна за рахунок ефективного використання трудових, матеріальних ресурсів і засобів виробництва, а саме ефективно використовувати робочий час, не допускати внутрішньо-змінних втрат і цілоденних простоїв, збільшити питому вагу активної частини основних засобів і їх фондвіддачу, підвищувати годинну продуктивність праці, зменшувати матеріаломісткість, збільшувати коефіцієнт асортиментності та ритмічності тощо. Зменшити запаси можливо за рахунок підрахунку необхідної кількості запасів для виробництва, нормування, пошук більш вигідних постачальників.

Підводячи підсумок варто сказати, що дані заходи допоможуть ПрАТ «Одеський коньячний завод» підвищувати ефективність його управління, а саме підвищити ділову активність, рівень рентабельності та зменшити непокріті збитки, стати фінансово стійким та стабільним підприємством, підвищити довіру інвесторів та кредиторів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Податковий кодекс України // Офіц. текст із змін. станом на 10.09.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17.htm>
2. Цивільний кодекс України // Офіц. текст із змін. станом на 19.07.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15.htm>
3. Закон України «Про акціонерні товариства» № 514-XVII від 11.06.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
4. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», № 996-XIV від 16.07.1999р., зі змінами і доповненнями станом на 3.01.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
5. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.91 №1576–XII, із змінами і доповненнями 06.10.16 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
6. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку № 1 «Подання фінансової звітності» – Офіц. текст станом на 1 січня 2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_013
7. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2014 року, ч. 1 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.apu.com.ua/attachments/article/290/Audit_2015_1_all.pdf
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства України № 73 від 7.02.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність», затверджено наказом Міністерства України № 627 від 27.06.2013р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджено наказом Міністерства України № 137 від 28.05.1999р. зі змінами і доповненнями станом на 10.01.2012 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції», затверджено наказом Міністерства юстиції України № 87 від 17.05.2000р. зі змінами і доповненнями станом на 09.08.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0284-00>

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 29 «Фінансова звітність за сегментами», затверджено наказом Міністерства України № 412 від 19.05.2005р. зі змінами і доповненнями станом на 27.06.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0621-05>

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій //Офіц. текст із змін. станом на 24.07.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dtkk.com.ua>

14. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433, зі змінами і доповненнями станом на 30.12.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.golovbukh.ua/regulations/1521/8199/8200/461791/>

15. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

16. Афанасьєв А. А. Управління структурою капіталу [Текст] / А. А. Афанасьєв, С. А. Кравченко // Економіка. Фінанси. Право. –2013. – № 1. – С. 25-28.

17. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія / К. В. Безверхий, Т. В. Бочуля. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 184 с.

18. Безкоровайна Л.В. Особливості обліку власного капіталу на підприємстві / Безкоровайна Л.В.. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – №4. – С. 950–954

19. Бельтюков Є.А., Некрасова Л.А. Конкурентна стратегія підприємства: сутність та формування на основі оцінки рівня конкурентоспроможності / Є.А. Бельтюков, Л.А. Некрасова // Економіка: реалії часу. – 2014. – № 2(12). – С. 6–13 [Електронний ресурс].– Режим доступу : <http://www.economics.opu.ua/files/archive/2014/n2.html>.

20. Білоусько В. С. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М. І. Беленкова. – К. : Ліра-К, 2014. – 402 с.

21. Бобяк А. П. Власний капітал підприємства, як економічна категорія, та його облік [Текст] / А. П. Бобяк // Міжнародний збірник наукових праць. – 2015. – Вип. 1 (19). – С. 55-58

22. Бондар М. І. Звітність підприємства : навч. посіб. / М. І. Бондар. – К.: ЦУЛ, 2015. – 570 с.

23. Бондаренко Т. В. Класифікаційні ознаки власного капіталу у розкритті його значимості з погляду виробничого підприємства [Електронний ресурс] / Т. В. Бондаренко. – Режим доступу : http://rchive.nbu.gov.ua/portl/soc_gum/inek/2012_11/105.pdf . – Національна бібліотека України імені Вернадського.

24. Бондарчук А. В. Економічна сутність капіталу [Електронний ресурс] / А. В. Бондарчук. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portl/Soc_Gum/Oif_pk/2009_4/24_Vodn.pdf. – Національна бібліотека України

25. Бондарчук А.В. Особливості розкриття інформації про власний капітал у фінансовій звітності / А.В. Бондарчук. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://ic.faaf.org.ua/pdf/139-osoblivosti-rozkrittuya-informacii-pro-vlasniy-kapital-u-finansoviy-zvitnosti.pdf>

26. Бутко А. Д. Щодо питання управління власним капіталом підприємства / А. Д. Бутко, А. М. Пташник // Вісник Львівської комерційної академії, - 2015. - Вип. 35. - С. 69-73.

27. Бурковська А. В. Маркетинговий аудит : навч. посіб. / А. В. Бурковська. – К. : ЦУЛ, 2014. – 208 с.

28. Бутинець Ю. Ф. Облік власного капіталу за національними стандартами [Електронний ресурс] / Ю. Ф. Бутинець. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portl/chem_biol/nvnltu/14_8/567_89.pdf. – Національна бібліотека імені Вернадського

29. Варічева Р. В. Власний капітал: функціональний підхід до трактування сутності, напрями класифікації у вітчизняній та зарубіжній практиці [Текст] / Р. В. Варічева // Міжнародний збірник наукових праць. – 2014. – Випуск 2 (17). – С. 39-47

30. Виноградова М. О. Аудит : навчальний посібник / М. О. Виноградова. – К.: ЦУЛ, 2014. – 500 с.

31. Вівчар О. Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства [Електронний ресурс] / О. Й. Вівчар, В. М. Саварин. – Режим доступу:http://www.nbu.gov.ua/portl/chem_biol/nvnltu/19_5/146. – Національна бібліотека імені Вернадського.

32. Волкова Н.А. Собственный капитал как основа эффективного функционирования предприятия // [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://dspace.oneu.edu.ua>

33. Гайдаєнко О. Формування оптимальної структури капіталу підприємства / О. Гайдаєнко, М. Славінська. // Облік. Економіка. Менеджмент: наукові нотатки Міжнародний збірник наукових праць. –2016.–№1.– С. 100–107

34. Гаука Д.М. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку формування та змін власного капіталу [Електронний ресурс] / Гаука Д., Лазоришин М. – Режим доступу до ресурсу: http://www.rusnauka.com/17_AND_2011/Economics/7_89446.doc.htm

35. Галузева програма розвитку виноградарства та виноробства України на період до 2025 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.minagro.kiev.ua/page/?7531>.

36. Голдан Л.А. Аналіз динаміки розвитку виноробної галузі в Україні / Л.А. Голдан, Н. А. Волкова. // Збірник науково-практичних статей. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедри економічного аналізу). – 2017. – С.181-188

37. Голдан Л.А. Аналітичні підходи до управління власним капіталом на підприємстві / Л.А. Голдан, Н.А.Волкова // Приазовський економічний вісник випуск 2(02) 2017 р. – С.146-150

38. Голдан Л.А. Обліково-аналітичні аспекти управління власними капіталом / Л.А. Голдан, Н. А. Волкова. // Збірник тез доповідей підсумкової студентської конференції обліково-економічного факультету «Актуальні проблеми обліку, контролю та економічного аналізу в Україні». Одеський національний економічний університет. – 2017. – С.152-155

39. Голдан Л.А. Питання управлінського аналізу ефективності власного капіталу/Л.А. Голдан, Н.С. Шевчук.//Збірник науково-практичних статей.Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедри економічного аналізу). – 2017. – С.199-204

40. Голдан Л.А. Порівняльна характеристика поняття «власний капітал» за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку/ Л.А. Голдан, Н. А. Волкова. // Напрямки розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації. Тези доповідей II Міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції (Стан, тенденції та перспективи розвитку обліку та звітності). Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет. – 2017. - С.58-61

41. Голов С.Ф.//Бухгалтерський облік в Україні: аналіз та перспективи розвитку: Монографія/С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007.– 252 с.

42. Головач В. В. Власний капітал – що має знати користувач звітності про підприємство [Текст] / В. В. Головач // Економіка. Фінанси. Право. – 2012.

– № 12. – С.9-12.

43. Гудзенко Н.М. Звіт про власний капітал: порядок складання та шляхи удосконалення / Н.М. Гудзенко, Т.П. Горобець. [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://www.rusnauka.com/ 8_NND_2010/ Economics/60336.doc.htm](http://www.rusnauka.com/8_NND_2010/Economics/60336.doc.htm)

44. Гудзь Н. В. Бухгалтерський облік : навч. посібник для вnz / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с.

45. Економічний аналіз: Навч. посібник. За ред. Волкової Н.А./ Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко, Подвальна Н.Е., Шевчук Н.С., Чернишова Л.В./ – Одеса: ОНЕУ, ротاپронт. – 2015. – 310с.

46. Загородній А. Г., Яремко І. Й., Пилипенко Л. М., Мороз А. С. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності [Текст] : навч. посіб. / – Львів : Львів. політехніка, 2014. – 219 с.

47. Зборовська Ю.О. Капітал підприємства: теоретичні аспекти визначення капіталу [Текст] / Ю.О. Зборовська // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015.- №7. – С.35-39.

48. Історія виноградарства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vinograd.info/info/grozdyazdorovya/istoriya-vinogradarstva.html>.

49. Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: первинні документи та порядок їх заповнення : навч. посібник для вnz / Ю. Г. Кім ; М-во освіти і науки України. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 600 с.

50. Кім Ю. Г. Система управління капіталом підприємства / Ю. Г. Кім ; М-во освіти і науки України. - К. : Центр учб. літ., 2014. - 600 с.

51. Коваленко Л.А. Прогнозування рівня обсягу продажів підприємства / Л.А. Голдан, О.М. Гайдаєнко // Облік, економіка, менеджмент: наукові нотатки. Луцьк – 2017. - №13 ч.1. – С.16-22

52. Козяр - Якубів С. О. Економічна сутність та історичні аспекти власного капіталу [Електронний ресурс] / С. О. Козяр-Якубів – Режим доступу:http://rchive.nbuv.gov.u/portl/soc_gum/nvnu_emb/2012_169_2/12kso.pdf. – Національна бібліотека імені Вернадського.

53. Кондраков Н. П. Бухгалтерский учет [Текст] : учебник / Н. П. Кондраков. – К., Экспо, 1998 г. – ISBN 966-683-021-8.
54. Лучко М.Р., Бенько А.Д. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. - К.: Знання, 2013. - 311с.
55. Маляревський Ю. Д, Фартушняк О. В., Пасічник і Ю. Облік у зарубіжних країнах: Навч. посібник. - Харків: Видавничий дім "ІН-ЖЕК", 2013.- 164 с.
56. Мельник О.В. Особливості формування власного капіталу підприємства / О.В. Мельник // Науковий вісник національного університету ДПС України. - 2015. - С. 94-98.
57. Мировой винный рынок: перераспределение сил [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://ubr.ua/market/agricultural-market/vinnyi-rynok-otrezvliashie-tendencii-261254>.
58. Нестеренко О.С. Тенденції та перспективи розвитку виноробної галузі в Україні / О.С. Нестеренко // Молодий вчений. – 2015. – № 2(17). - С. 192–196 [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2015/2/104.pdf>.
59. Нужна О. А. Власний капітал сільськогосподарських підприємств: трактування, класифікація, структура / О. Нужна // Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету: наук. журнал. Економічні науки. Серія облік і фінанси. – 2012. – Вип. № 9 (33). – Ч. 2. – 2012. –С. 498-507
60. Облік зареєстрованого (пайового) капіталу, неоплаченого та вилученого капіталу. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://obikstbo3k.wordpress.com/теоретичний-матеріал/модуль-6/т-10-облік-власного-капіту/л-1-облік-зареєстрованого-пайового-кап/>
61. Облік і звітність за міжнародними стандартами [Текст] : навч. посіб. / З. В. Задорожний, В. М. Панасюк, Є. К. Ковальчук, В. Ю. Бродовський. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Тернопіль : ТНЕУ, 2014. – 446 с.
62. Облік пайового капіталу [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://studopedia.su/8_29772_oblik-payovogo-kapitalu.html

63. Онищенко В. О. Облік у зарубіжних країнах : підручник для внз / В. О. Онищенко, М. І. Бондар, В. В. Дубовая ; М-во освіти і науки України, Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. - К. : Центр учб. літ., 2015. - 576 с.

64. Організація та методика економічного аналізу: [навч. посіб.] / Бойко Л.О., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М., Нападовська І.В., Подвальна Н.Е., Шевчук Н.С. / за ред. Н.А. Волкової. – Одеса, ОДЕУ, ротапринт, 2011.– 348 с.

65. Осипов В., Осипова Л. Виноградарство та виноробство України. Сучасний стан, проблеми тенденції розвитку / В. Осипов, Л. Осипова // Економіст. – 2015. – № 5. – С. 28–31

66. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах / В. Я. Плаксієнко. – К. : ЦУЛ, 2014. – 464 с.

67. Посібник користувача комп'ютерної програми "MEDoc" [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.medoc.com.ua/upload_images/files/M_E_Doc_instr_NEW4.pdf

68. Прохар Н.В. Особенности и дискуссионные аспекты финансовой отчетности в соответствии с Национальным Положением (стандартом) бухгалтерского учета / Н.В. Прохар. [Электронный ресурс]. – Доступный с http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/1814/1/Стаття_ФЗ_за_НПСБО.pdf

69. Садовська І. Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І. Б. Садовська. – К. : ЦУЛ, 2013. – 688 с.

70. Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія : навч. посіб. / Ю. С. Серпенінова, С. М. Гольцова, І. О. Макаренко; за заг. ред. Ю. С. Серпенінової. – Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.

71. Смоляр Л. Г. Облік і аудит : навч. посіб. / Л. Г. Смоляр, Р. Ю. Овчарик, О. В. Кам'янська. – К. : Ліра-К, 2013. – 616 с.

72. Стельмах В. С. Контроль: інспектування, аудит: монографія / В. С. Стельмах, А. О. Єпіфанов, І. В. Сало. – Суми : Університетська книга, 2015. – 432 с.

73. Стан виноробної галузі у світі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://take-profit.org/economicnews.php>.

74. Стельмах М. Механізм формування раціональної структури капіталу підприємства [Електронний ресурс] / М. Стельмах – 2010. – Режим доступу: http://econa.at.ua/Vypusk_5/stelmah.pdf. – Електронний збірник наукових праць «Економічний аналіз».

75. Україна в цифрах 2014 : стат. Збірник / Державна служба статистики України. – Київ : Консультант, 2015. – 239 с.

76. Хмелевська А. В., Незборецька Г. М. Власний капітал за атрибутами об'єкту бухгалтерського обліку / А. Хмелевська, Г. М. Незборецька // Науково-виробничий журнал «Сталий розвиток економіки». – 2013. – № 2. – С. 192-194.

77. Чиж Н.М. Проблеми формування оптимальної структури власного капіталу акціонерного товариства / Н.М.Чиж // Науковий вісник волинського університету ім. Лесі Українки . - 2014. - №12. - С. 126-131.

78. Шара Є. Ю. Фінансовий облік I : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. Соколовська- Гонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 336 с

79. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / В. Г. Швець. – 4-те вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2015. – 572 с.

80. Яровенко Т.С. Удосконалення методології бухгалтерського обліку власного капіталу у сучасних умовах / Т.С. Яровенко, К.П. Свистільник // Вісник Дніпропетровського університету : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. [Електронний ресурс]. – Доступний з [http://vestnikdnu.com.ua / archive/201372/yaroveko-svistilnik1.html](http://vestnikdnu.com.ua/archive/201372/yaroveko-svistilnik1.html)